

– Brannvesenet manglet informasjon

– Da jeg kom til brannstedet forsto jeg hvilken viktig informasjon jeg hadde, men siden ingen tok noe initiativ var jeg usikker på om jeg skulle bry meg, forteller skogbruksjef Bjørn Pettersen i Råde under skogbrannen der flammene tok drøyt 1000 dekar skog.

Av PER FOSSHEIM

– Jeg ble oppringt av en bekjent som fortalte at han så røyk i det område kommuneskogen ligger. Jeg er bestyrer av kommuneskogen så jeg reiste dit i tilfelle jeg kunne sitte på opplysninger av interesse. Hogstmaskinføreren som hadde varslet brannen var rett i nærheten, så jeg ba ham komme. Også han var usikker på sin rolle eller om han skulle reise hjem for dagen. Ingen ga noe beskjed, forteller Pettersen fra brannens første fase.

Brannen i Råde og Fredrikstad ble varslet av føreren av en hogstmaskin. Han arbeidet i området der brannen startet, men ikke på selve stedet.

– Jeg ba ham vente. Etter en stund ble det bestemt at det måtte hogges branngater,

i forsøk på å få kontroll over brannen. Mannskapet som hadde kommet fra brannvesenet var ikke kjent i området. Min lokalkunnskap om gjengrodde veier og hvordan skogen så ut, var svært viktig for dem, forteller Pettersen.

Brant mellom hjulene

Brangata ble planlagt over den hardeste ryggen med skog av lav verdi. – Da flammene kom gikk det så fort at vi måtte legge brangata lenger ned i den produktive skogen. Selv der kom varmen så tett på at det brant mellom hjulene på hogstmaskinen. Det ble stoppet av helikopteret som spredde vann over maskinen, meg og brannmannskapene som slo med skogbrannsmekkerne. Vi fikk da stanset overslaget, reddet maskinen og

Skogbrukssjef Bjørn Pettersen blir orientert av brannmann Ivar Arnesen om brannens utvikling.

fortsatt jobbingen med å hogge branngate, forteller Pettersen

Nyttig skogplankart

På Tomb Videregående Skole hadde brannvesenet opprettet kommandosentral for styring av kampen mot flammene. Pettersen var innom med skogplankartet. Det ble godt mottatt, siden de da kunne lese litt mer om skogområdet. Da brannen hadde herjet et døgn, var Pettersen innom igjen på komman-

dosentralen. Fortsatt ønsket de å låne kartet som inneholdt så mange detaljer. Brannen i Råde og Fredrikstad har ødelagt ca 1000 da skog. Ca 300 da eies av Råde kommune, resten tilhører private grunneiere.

Med joggesko

Heller ikke skogbruksjefen i Fredrikstad, Øyvind Ringstad ble innkalt av brannvesenet. – Jeg fikk høre om brannen av en skogeier som ringte meg. Vi var i nærheten av

brannfeltet da brannvesenet ankom. Noen av dem hadde oppbretta bukser og joggesko på beina. Jeg har litt kjennskap til skogbrann fra før og kommenterte dette, forteller Ringstad. Vi hadde laget beredskapslister over gjødselstanker og firhjulinger på forhånd. Folk stilte opp og jeg vil berømme innsatsen under brannen og etterslukkingen, roser Ringstad.

– Ikke mye tid til å studere

– Det er viktig å kjenne begrensningene i forhold til mannskap og utstyr en disponerer når vi kommer til et brannsted. Det går fort og vi må bruke det utstyret vi kjenner, sier brannsjefen i Moss interkommunale brann- og feiervesen, Jack Hatlem.

AV PER FOSSHEIM

– Da vi fikk skogbruksplankartet en stund etter at brannslukkingen var startet forsto vi at det inneholdt mange detaljer. Vi kunne sikkert hatt nytte av dem, men under en brann må vi jobbe etter etablert struktur. Dette er spesielt viktig når det er så mange involverte, sier Hatlem.

Under brannen i Råde og Fredrikstad deltok brannmannskap fra de fleste kommunene sør for Drøbak. I tillegg Heimevernet, Sivilforsvaret, industribrannvern fra en rekke bedrifter, landbrukskoleelever og en lang rekke frivillige.

– Mange dukket opp med tankvogner og traktorer med vanntanker. Organiseringen av dem er viktig og dermed fikk vi ikke tid til å granske skogbruksplankartet så nøye som vi burde, sier Hatlem.

– Vi er svært fornøyd med resultatet som er oppnådd. Nå, vel et døgn etter brannen ble varslet, ser jeg ikke hva vi kunne gjort annerledes. Men vi skal evaluere brannen for å finne ut hva som skjedde og om vi kan gjøre noe bedre, avslutter Jack Hatlem.

Uklare ansvarsforhold

Flere involverte i skogbrannene har påpekt at skogbruksplanen er en viktig informasjonskilde under skogbrannslukking. Norsk Skogbruk reiste spørsmålet til Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) om skogbruksplanen er en del av den kommunale beredskapen.

Pressevakt Eva Ulland, DSB, ga i svaret beskjed om at det var fylkesskogsjefen som var ansvarlig for dette.

– Jeg er ikke kjent med at vi har noe beredskapsansvar. Hos oss er det heller ikke noen fylkesskogsjef. Jeg har arbeidet med å skaffe midler til overvåkning gjennom bemanning av skogbranntårnet på Lindekleppen og noe flyovervåkning. Det er brannvesenet som er brannmyndighet. Dette vil jeg ta opp med

beredskapsavdelingen hos fylkesmannen, sier fylkeskogmester Bård Skrøvset i Østfold.

Skrøvset viser til forskriften der det står at brannsjefen har ansvaret for at skogbrannreserven øves. – Siden 1994 har det gamle skogoppsynet forsvunnet. I fylkesleddet er vi halvert og herredskogmestere er blitt kommunale skogbruksjefer eller konsulenter. Med dobbelt så store ressurser og alle innfor en etat var det lettere å bidra til beredskapen tidligere, mener Skrøvset.

Han påpeker også at flere kommuner har en oppgående skogbrannreserve som øves. – Selv om vi har hjelp fra lufta, trengs det folk på bakken. Nå er det nesten ikke skogsarbeidere. Det er derfor en utfordring å sette sammen en bakkestyrke for å supplere brannvesenet, avslutter Bård Skrøvset.

P.F.

Skogbruksjef Bjørn Pettersen med skogplankartet i kommandosentralen på Tomb Videregående Skole.